

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217217428
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2217217428.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci navrhovateľky: Y. X., nar. XX.X.XXXX, adresa Q. XXX, zastúpenej advokátkou: Mgr. Anna Angelovičová, so sídlom Prešov, Slánska 20A, proti bývalému manželovi: Ing. M. F., nar. X.X.XXXX, adresa F., A. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou: FORTITUDINE, s.r.o., so sídlom Dunajská Streda, Sv. Alžbety 5772/19, o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5Pc/22/2017-279 zo dňa 26.2.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcom výroku I. potvrdzuje a vo výroku II. o náhrade trov m e n í tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

II. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh zamietol a výrokom II. bývalému manželovi navrhovateľky náhradu trov konania nepriznal.

2. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 6.6.2009, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda dňa 5.9.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 19.10.2017, maloletá U., nar. XX.X.XXXX bola pre čas po rozvode právoplatne zverená do osobnej starostlivosti matky s povinnosťou otca platiť na jej výživu 280,- Eur mesačne, v ktorej časti výrok rozsudku bol napadnutý odvolaním. Do prvoinštančného rozhodnutia vo veci právoplatne rozhodnuté nebolo. Styk otca s maloletou U. nebol upravený. Príčiny rozvratu manželstva súd videl v citovom odcudzení manželov, potom čo manžel začal pracovať v zahraničí a v priebehu rozvodového konania už každý z manželov mal iného partnera, keď bývalému manželovi sa narodilo dieťa X.XX.XXXX a navrhovateľke po rozvode manželstva 18.9.2017. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda pod spisovou značkou 6P/9/2016 bolo stanovené výživné na maloletú U. pre čas do rozvodu sumu 280,- Eur mesačne. V konaní vedenom pod spisovou značkou 7Pc/18/2017 bolo úspešne zapreté otcovstvo bývalého manžela k maloletej L. F., nar. XX.X.XXXX, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.4.2018. Otcovstvo k maloletej L. určené doposiaľ nebolo. Matka výživné na maloletú L. nepoberá a odmietla určiť otcovstvo k dieťaťu a požadovať výživné od biologického otca. Podľa tvrdenia navrhovateľky, ako aj z doložených listinných dôkazov, obýva s maloletými deťmi byt v jej osobnom vlastníctve, na ktorý spláca úver vo výške 50.000,- Eur s úhradou mesačných splátok vo výške v 95,54 Eur, mesačné náklady na internet a mobil 49,77 Eur, plyn 25,- Eur, služby spojené s užívaním bytu 61,21 Eur, elektrina 21,- Eur, televízia 26,93 Eur, inkasom 4,81 Eur. Od septembra 2017 do 23.4.2018 poberala materský príspevok vo výške 912,- Eur a

následne rodičovský príspevok vo výške 213,- Eur mesačne. Vlastní osobné motorové vozidlo rok výroby 2010. Poberá výživné na maloletú U. vo výške 280,- Eur mesačne. Podľa vyjadrenia bývalého manžela navrhovateľky a predložených listinných dôkazov, z príjmu 1.600,- Eur mesačne má náklady na nájomné podľa nájomnej zmluvy zo dňa 28.11.2016, bez služieb spojených s užívaním bytu, platby za vodné stočné vo výške 41,19 Eur mesačne, telefón mesačne 32,34 Eur (máj 2018), energie 5,- Eur, miestna daň 109,- Eur, internet 32,- Eur, splátky kreditov 95,- Eur mesačne, cestovné náklady do zamestnania osobným motorovým vozidlom 150,- Eur mesačne, poistenie motorového vozidla 55,- libier, „cestná daň 14 dní výživné na maloletú s Júliou stolík je“ (?), bežné výživné na U. 145,- Eur spolu so splátkou ročného výživného 48,- Eur. Príjem bývalého manžela navrhovateľky za rok 2017 predstavoval sumu 17.247,66 Eur. Vlastní motorové vozidlo zn. HONDA, rok výroby 2009.

3. Právne súd vec posúdil podľa ust. § 72 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. v účinnom znení - ďalej len ZoR).

4. Prvoinštančný súd ustálil, že zo znenia ustanovenia § 72 ZoR možno vyvodit' nasledujúce hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno priznať príspevok na výživu rozvedeného manžela: manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a súlad s dobrými mravmi (obligatórne prihliadnutie na príčiny rozvratu).

5. Hľadisko príčin, ktoré viedli k rozvratu manželstva, možno vyvodit' z podmienky požadovaného súladu vyživovacej povinnosti s dobrými mravmi v rámci spoločných ustanovení. Zákon toto kritérium aj špeciálne upravil priamo v súvislosti s úpravou príspevku na výživu rozvedeného manžela, vzniká obligatórna povinnosť brať do úvahy príčiny rozvratu. Iné okolnosti, ktoré môžu byť v rozpore s dobrými mravmi možno posudzovať v zmysle § 75 ods. 2. Zákonodarcu však zvolil odlišnú formuláciu, zatiaľ čo pri všeobecnej podmienke rozporu s dobrými mravmi je ustanovený jednoznačný záver o nemožnosti priznať výživné, pri príčinách vedúcich k rozvratu manželstva ukladá povinnosť na ne prihliadnúť, čo naznačuje, že súd by v prípade zistenia viny (ak výživné požaduje takýto bývalý manžel) nemusel návrh zamietnuť, ale prípadne znížiť rozsah výživného. Išlo by o nelogické riešenie vzhľadom na následky prípadných iných zistených rozporov s dobrými mravmi. S poukázaním práve na úpravu následkov rozporu s dobrými mravmi (§ 75 ods. 2) by súd mohol aj v týchto prípadoch návrh zamietnuť s tým, že ustanovenie § 72 predstavuje len úpravu povinného hľadiska pre rozhodovanie súdu, zatiaľ čo následok vyplýva z § 75 ods. 2. Prioritným účelom je odstránenie nepriaznivých majetkových následkov po rozvode, ktoré, ak sú dané, odôvodňujú priznanie výživného. Žena má nárok na výživné aj keď využije právo na rodičovskú dovolenku až do troch rokov veku dieťaťa, resp. takúto ženu nemožno nútiť (tým, že bývalý manžel z tohto dôvodu nie je ochotný platiť príspevok na výživu), aby vykonávala zamestnanie, pokiaľ má záujem o výkon starostlivosti o dieťa aj v prípade, ak dieťaťu možno zabezpečiť opateru v príslušnom zariadení, čo je odôvodnené záujmom dieťaťa na osobnom výkone starostlivosti matkou.

6. Prvoinštančný súd pokračoval, že súd v rozvodovom rozsudku konštatoval citové odcudzenie manželov v dôsledku pretrvávajúcich názorových nezhôd od roku 2012 s tým, že od roku 2014 manželia už nežili spolu. Bývalý manžel navrhovateľky v návrhu na rozvod spochybnil vernosť navrhovateľky, keď za čas čo on si hľadal prácu v zahraničí v auguste 2013 už navrhovateľka sa odsťahovala bývať k svojim rodičom, bez toho, aby okolnosti vysvetlila, s tým, že už nepočíta s ním do budúcnosti, majú manžel podozrenie z nevery navrhovateľky už v lete 2013, keď bola s dcérou na dovolenke v Chorvátsku, s čím on súhlasil, avšak bola v prítomnosti svojho priateľa, ktorý jej zapožičal auto a zaručil sa jej za úver. Podozrenie oprel o fotografie na internete, napriek tomu chcel veriť navrhovateľke a vo Veľkej Británii zabezpečil byt pre celú rodinu na rok 2013, navrhovateľka sa odmietla presťahovať s vyhlásením, že už o neho nemá záujem. Navrhovateľka s rozvodom manželstva najprv nesúhlasila, keď poprela neveru tvrdenú bývalým manželom. Podporovala manžela pri hľadaní zamestnania aj za pomoci jej matky, keď nakoniec zasiahla matka bývalého manžela pri zabezpečení práce vo Veľkej Británii. Mala za to, že rodina bývalého manžela nevedela akceptovať, že bolo uznané otcovstvo manželom navrhovateľky po uzavretí manželstva, hoci v skutočnosti nebol biologickým otcom dieťaťa. Zo zhodných tvrdení bývalých manželov v rámci rozvodového konania nebolo sporné, že manželstvo účastníkov konania od novembra 2012 neplnilo svoj spoločenský účel, pričom manželia nikdy spolu nehospodárili. V priebehu oddeleného života do roku 2015, je zrejmé, že zodpovednosť za rozvrat manželstva niesli obaja manželia, ktorí neboli schopní komunikovať problémy, ktoré vznikli v manželstve, v súvislosti so zhoršenou finančnou

situáciou, možnosťou zabezpečenia zamestnania bývalého manžela, ktoré problémy v priebehu rokov vážne narušili manželský vzťah. Dôsledok narušených vzťahov bola nevera na strane bývalého manžela, ktorému sa narodilo dieťa dňa X.XX.XXXX, ako aj nevera na strane navrhovateľky, ktorej sa narodila maloletá L. dňa XX.X.XXXX. Z uvedeného potom je zrejmé, že zodpovednosť za rozvrat manželstva niesli obaja manželia, keď neriešením názorových nezhôd v manželstve došlo k postupnému citovému odcudzeniu a strate dôvery.

7. Príčina rozvratu manželstva je len z jedno z hľadísk pri príspevku na rozvedeného manžela, ďalšou podmienkou je neschopnosť samostatne sa živiť, čo znamená, že rozvedený manžel nedosahuje také príjmy, ktoré by mu umožňovali pokryť jeho základné životné potreby, a to z dôvodu v danom prípade pomenované navrhovateľkou starostlivosťou o dieťa mladšie ako 3 roky. Navrhovateľka je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 213,- Eur od 1.5.2018. Do 30. apríla 2018 poberala materský príspevok vo výške 915,- Eur, z toho je zrejmé, že nárok na príspevok rozvedenej manželky jej mohol vzniknúť len od 1. mája 2018. Nárok na príspevok do konca apríla 2018 súd nepovažoval za opodstatnený, keď príjem 915,- Eur postačoval na krytie nákladov vykazovaných navrhovateľkou, pričom poberala výživné na maloletú U. 145,- Eur. Za toto obdobie od podania návrhu 15.11.2017 do apríla 2018 súd považoval návrh za neodôvodnený, a v tejto časti návrh zamietol.

8. Pokiaľ ide o ďalšie obdobie, keď došlo k zníženiu príjmu navrhovateľky na rodičovský príspevok 213,- Eur, rodinné prídavky na 2 maloleté deti 47,- Eur a výživné na maloletú U. na čas pred rozvodom, navrhovateľka jednoznačne vyhlásila, že nemieni podať návrh na určenie otcovstva k maloletej L., ktorá sa narodila po rozvode manželstva, ku ktorému bývalý manžel navrhovateľky úspešne zaprel otcovstvo. Je pravdou, že ustanovenie § 72 ods. 3 Zákona rodine nešpecifikuje okolnosti týkajúce sa zníženia príjmu bývalého manžela z dôvodu starostlivosťou o dieťa do troch rokov, kde matka má právo sa osobne starať o dieťa do dovŕšenia troch rokov veku, súd však s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých došlo k tejto skutočnosti považoval v rozpore s dobrými mravmi, pričom ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine sa vzťahuje aj na príspevok, keď medzi inými nevera oprávneného manžela (zistená v rozvodovom spise), môže byť podľa povahy konkrétneho prípadu dôvodom na použitie § 96 ods. 2 Zákona o rodine, teraz § 75 ods.2 Zákona o rodine (R2/1966), aby bývalý manžel, ktorý nie je otcom maloletého dieťaťa vo veku do troch rokov, o ktorej sa bývalá manželka - navrhovateľka, osobne stará, pričom nemá záujem o určenie otcovstva voči tomuto dieťaťu a uplatniť si nárok na výživné voči biologickému otcovi maloletého, čím sa vopred vzdala tohto zákonného nároku dieťaťa a to už druhýkrát, keď ani k maloletej U. nebolo určené otcovstvo biologickým otcom, avšak na strane druhej považuje za absolútne nemorálne, aby bývalý manžel, ktorý nenesie zodpovednosť za vzniknutú situáciu, v príčinnej súvislosti s narodením dieťaťa mimo manželstva, by jej mal platiť príspevok na výživu do troch rokov veku maloletého dieťaťa. Podľa prvoinštančného súdu je zjavné, aj vzhľadom na výšku navrhovanej sumy 100,- Eur, že navrhovateľka má záujem takto vykryť náklady na toto dieťa. Bývalý manžel navrhovateľky si „osvojil“ dieťa navrhovateľky, ktoré už v čase uzavretia manželstva malo 5 rokov a tým prevzal na seba zodpovednosť ako rodič, so všetkými povinnosťami, ktoré z toho vyplývajú až do doby, kým nebude schopné samo sa živiť. Napriek tomu navrhovateľka podala návrh na určenie výživného v rámci konania o určenie mena maloletej L. v konaní pod sp. zn. 10P 90/2017, hoci si bola vedomá, že biologickým otcom dieťaťa bývalý manžel nemohol byť. Vychádzajúc z uvedených skutočností súd prvej inštancie z morálneho hľadiska neurčil príspevok na rozvedenú manželku ani od mája 2018, keď došlo k skutočnému zníženiu príjmu navrhovateľky a návrh v celom rozsahu zamietol. Súd neskúmal pomery účastníkov čo do ich príjmov a výdavkov a preto nedoplnil ani dokazovanie navrhovanej navrhovateľkou.

9. S použitím ust. § 255 ods. 1 a 2, § 257 CSP súd prvej inštancie skonštatoval, že bývalému manželovi navrhovateľky vznikol nárok na náhradu trov konania ako úspešnému účastníkovi konania. Súd mu náhradu trov konania nepriznal, vzhľadom na sociálne pomery navrhovateľky, ktorá je na materskej dovolenke, žije z obmedzeného príjmu 213,- Eur, poberá rodinné prídavky na dve deti 47,- Eur, výživné 140,- Eur, pričom stará sa o dve maloleté deti. Priznanie náhrady trov právneho zastúpenia, by negatívne zasiahlo finančnú situáciu na úkor výdavkov trojčlennej rodiny. Na strane bývalého manžela náklady na právne zastúpenie nezasiahnu vo významnej miere jeho majetkové pomery, pri príjme okolo 1.700,- Eur mesačne, aj pri zohľadnení mesačných výdavkov na bývanie, cestovné náklady a náklady na druhé dieťa bývalého manžela.

10. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľka, v ktorom uplatnila odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom sa domáhala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že odporcovi uloží povinnosť prispievať navrhovateľke príspevok na výživu rozvedeného manžela vo výške 100,- Eur mesačne vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky a zároveň aby bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľke trovy konania v rozsahu 100%.

11. Argumentovala tým, že zo spisu sp. zn. 13P/280/2015 je jasné, že návrh na rozvod manželstva podal odporca a odporcovi sa z jeho mimomanželského vzťahu počas manželstva narodilo dieťa ako prvé, čo je jasným dôkazom jeho nevery. Odporca bol ten, kto odišiel od rodiny údajne kvôli práci, v skutočnosti jeho odchod bol len súčasťou jeho priprav definitívne opustiť navrhovateľku, spolu s ďalšími krokmi ako napríklad zbavovanie sa majetku v prospech rodičov odporcu počas manželstva a tiež, že navrhovateľku s maloletým dieťaťom vyhodili zo spoločného bývania po tom, čo odporca odišiel do zahraničia, preto si navrhovateľka musela nájsť iné bývanie. Súd si v odôvodnení rozsudku odporuje v argumentácii. K bodu 14 odôvodnenia navrhovateľka uviedla, že pokiaľ ide o dobré mravy, tieto ona počas manželstva ani po jeho rozpade vo vzťahu k odporcovi nijako neporušila. Je to práve odporca, ktorý vo vzťahu k navrhovateľke dlhodobo porušuje dobré mravy vo viacerých smeroch. Napríklad v konaní o rozvod manželstva sa nevzdal práva na podanie odvolania proti výroku o rozvode a tak vyvolal ďalšie súdne konanie týkajúce sa zapretia otcovstva k maloletej L., tiež nesúhlasil ako otec zapísaný na rodnom liste L. s jej krstným menom, čím vyvolal ďalšie súdne konanie. Pokiaľ ide o maloletú U., k tej bolo otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov, odporca si ju neosvojil ako uviedla sudkyňa na pojednávaní. Na U. neprispieva riadne ani včas, navyše vôbec ju nekontaktuje, nestretáva sa s ňou. Takéto správanie odporcu jednoznačne nie je v súlade s dobrými mravmi. V bode 18 odôvodnenia súd uvádza, že dôsledok narušených vzťahov bola nevera bývalého manžela a že za rozpad manželstva sú zodpovední obaja a neskôr v bode 20 uvádza, že bývalý manžel nenesie zodpovednosť za vzniknutú situáciu.

12. Za nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie označila, že súd v bode 20. odôvodnenia uvádza, že ak v čase do 30.4.2018 navrhovateľka poberala materský príspevok 915,- Eur mesačne a výživné na maloleté dieťa, je schopná sama sa živiť a nárok na príspevok na výživu rozvedenej manželky jej nevzniká. V tejto súvislosti dala do pozornosti § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Teda nie stav rok predchádzajúci vyhláseniu rozsudku. V čase vyhlásenia rozsudku aj v čase podania odvolania navrhovateľka pobera príspevok 213,- Eur mesačne a odporca si neplní vyživovaciu povinnosť stanovenú súdom v sume 280,- Eur mesačne plus 50,- Eur mesačne ako zročné výživné riadne a včas. Navrhovateľka hradí prakticky všetky náklady seba aj svojich dvoch maloletých detí, s ktorými žije sama, finančne jej pomáha mama. Navrhovateľka je v situácii, kedy nie je schopná sama sa živiť. Práve príspevok na výživu rozvedenej manželky je inštitút, ktorý jej môže pomôcť riešiť jej finančnú situáciu. Argumentácia súdu, že navrhovateľka dostáva od odporcu výživné na maloletú U. a preto nemá nárok na príspevok na výživu rozvedenej manželky je absurdná. V bode 20 odôvodnenia predmetného rozsudku, vyhlásenie navrhovateľky sa týka jej maloletého dieťaťa a nesúvisí s predmetným konaním, preto nemá byť v odôvodnení rozsudku. Navrhovateľka opakuje a súd by to mal vedieť, že výživné na maloleté dieťa s výživou navrhovateľky, či s jej nárokom na príspevok na výživu rozvedenej manželky nijako nesúvisia. Navrhovateľka sa tiež hrubo ohradila voči záverom súdu na str. 7 v bode 20, ktoré s konaním nesúvisia, súd nepozná navrhovateľku, aby dospel k daným záverom. V bode 27. odôvodnenia súd konštatuje, že vzhľadom na sociálnu situáciu navrhovateľky prípadné uloženie jej povinnosti nahradiť trovy konania odporcovi by negatívne zasiahlo navrhovateľku, avšak ak by súd zaviazal na náhradu trov odporcu, jeho by táto povinnosť negatívne neovplyvnila. Napriek tomu navrhovateľke príspevok na výživu rozvedenej manželky priznaný nebol. Vo vzťahu k predmetu konania je podľa záverov súdu sociálna situácia navrhovateľky dobrá, avšak vo vzťahu k náhrade trov konania už nie. Takáto logika je pre navrhovateľku nepochopiteľná.

13. Bývalý manžel navrhovateľky odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu navrhovateľky predložil prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým navrhol, aby odvolací súd preskúmaný rozsudok ako vecne správny a spravodlivý v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Pokiaľ navrhovateľka uvádza, že jemu sa narodilo dieťa ako prvému, opomenula, že k počatiu maloletej L. došlo taktiež počas manželstva. Konajúci súd zistil, že príčinou rozvratu manželstva nebola nevera, ale

citové odcudzenie manželov v dôsledku pretrvávajúcich názorových nezhôd. Tvrdenie navrhovateľky, že odišiel od rodiny do zahraničia s úmyslom opustiť navrhovateľku je zavádzajúce, nakoľko po adaptácii si v zahraničí pripravil zázemie na príchod navrhovateľky aj s dcérou, ktorá to ale odmietla. Nestotožňuje sa s tvrdením navrhovateľky, že ona dobré mravy počas manželstva, ani po jeho rozpade vo vzťahu k nemu neporušila. Nespochybniteľnou skutočnosťou je, že nie je biologickým otcom maloletej L. a toto dieťa vo veku do troch rokov, o ktoré sa navrhovateľka osobne stará, je v podstate jediným dôvodom, prečo sa navrhovateľka nemôže úplne sama živiť. Rozpor s dobrými mravmi treba vnímať v širšom kontexte skutočností tak, ako to bolo prezentované v priebehu konania tak, ako to skonštatoval súd v bode 20. rozsudku. Navrhovateľka ako matka maloletej L. vôbec nevykonáva žiadne kroky k tomu, aby bol určený biologický otec maloletej L. a následne upravené rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu a to vrátane povinnosti skutočného otca prispievať na výživu maloletej L.. Týmto nepochopiteľným konaním sa samotná navrhovateľka priviedla do situácie, že sa stará o dve maloleté deti. Takže navrhovateľka sa nie je úplne schopná sama živiť z dôvodu, že vychováva maloletú L., ktorá nepochádza z rozvedeného manželstva účastníkov. Priznanie príspevku pre navrhovateľku v tejto situácii by bolo voči dobrým mravom, lebo by postihovalo bývalého manžela za situáciu, pre ktorú nenesie žiadnu zodpovednosť. Tvrdenia navrhovateľky, že bývalý manžel porušil dobré mravy, keď v konaní o rozvod sa nevzdal práva na podanie odvolania, že nesúhlasil s krstným menom pre L., sú scestné, nakoľko bývalý manžel len uplatňoval svoje zákonné práva, konal v súlade so zákonom, čo nie je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi. Bývalý manžel považuje odvolanie podané navrhovateľkou v celom rozsahu za účelové.

14. Navrhovateľka využila oprávnenie podať písomné vyjadrenie i k vyjadreniu bývalého manžela, ktorým navrhla, aby bolo vo veci odvolania rozhodnuté rovnako ako uviedla v podanom odvolaní. Vyjadrenie bývalého manžela podľa nej neobsahuje žiadne nové právne relevantné informácie, naopak obsahuje skutočnosti s predmetom konania nesúvisiace, jeho argumentácia je irelevantná. Záonné podmienky pre priznanie príspevku na výživu rozvedenej navrhovateľky boli splnené. Navrhovateľka v súčasnosti nie je schopná sama sa živiť, nakoľko je matkou dvoch maloletých detí a jej príjmom je rodičovský príspevok cca 200,- Eur mesačne. Príčina rozvratu manželstva bola jasná a to, že bývalý manžel odišiel do zahraničia oficiálne s úmyslom nájsť si prácu a navrhovateľka mala aj s maloletou dcérou za ním prísť, avšak medzitým si našiel v Anglicku mimomanželský vzťah a z toho sa mu narodila v novembri XXXX dcéra, o čom informoval rozvodový súd až 14.3.2017. Konanie o rozvod sa z dôvodov obštrukcií na strane odporcu zbytočne predlžovalo. Navrhovateľom vo veci rozvodu manželstva bol pritom odporca, teda on mal eminentný záujem ukončiť manželstvo, nakoľko začal viesť v Anglicku svoj život. Opätovne poukázala na to, že odporca si neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletej U. riadne a včas a za tým účelom je vedené exekučné konanie. Opätovne poukázala na to, že počas manželstva ona dobré mravy neporušila a že vyjadrenie odporcu v tejto časti je nelogické a nedávajúce zmysel. Odporca vo vyjadrení argumentuje okolnosťami nesúvisiacimi s predmetom konania, preto žiada odvolací súd, aby na toto neprihliadal. Keď odporca argumentuje tým, že uplatňovanie zákonných práv odporcov nesúvisí s dobrými mravmi, navrhovateľka nesúhlasí, nakoľko zákonné práva môžu byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Ďalšie podania účastníci v odvolacom konaní do spisu nedoručili.

16. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie

je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s prihliadnutím na odvolanie navrhovateľky a odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým a právnym úsudkom vedúcim k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na priznanie príspevku na primeranú výživu navrhovateľke voči bývalému manželovi, keďže jeho priznanie v danom prípade by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

18. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie splnenia zákonných podmienok na priznanie navrhovateľke príspevku na výživu rozvedenej manželky, výsledky tohto dokazovania jednotlivito i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a zároveň vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje v podstatnom i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľke. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

19. Ako súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku správne skonštatoval v zmysle § 75 ods. 2 ZoR, výživné nie je možné priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania správne skonštatoval, že hoci v zásade od 1.5.2018 boli splnené podmienky pre priznanie výživného navrhovateľke v zmysle aplikovaného § 72 ZoR, tým že navrhovateľka od 1.5.2018 nie je schopná sama sa živiť (keďže poberá len rodičovský príspevok vo výške 213,- Eur mesačne), manželstvo bolo právoplatne rozvedené, schopnosti, možnosti a majetkové pomery bývalého manžela umožňujú príspevok hradiť, bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku, pričom zodpovednosť za rozvrat manželstva nesú obaja účastníci, avšak v danom prípade výživné nebolo možné súdom priznať, keďže by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Rozpor s dobrými mravmi pritom súd prvej inštancie videl v tom, a odvolací súd sa s jeho závermi v tomto smere plne stotožňuje, že jediným dôvodom, pre ktorý sa navrhovateľka nie je schopná aktuálne sama živiť je, že je na rodičovskej dovolenke s maloletou L. vo veku do troch rokov, v dôsledku čoho poberá iba rodičovský príspevok vo výške 213,- Eur a prídavky na dve maloleté deti, čo neumožňuje plne uspokojovať jej potreby. Za tejto situácie je rozhodné, že otcom maloletej L., ktorá sa síce narodila v priebehu manželstva účastníkov, ale na základe nevery navrhovateľky, nie je bývalý manžel. Ako na to správne poukázal prvoinštančný súd, navrhovateľka pritom nerieši situáciu, že po úspešnom zapretí otcovstva k maloletej L. zo strany bývalého manžela, otcovstvo k dieťaťu nebolo žiadnym spôsobom určené, ani sa jeho určenia zákonnými cestami nedomáha. Tomuto maloletému dieťaťu tak nezabezpečila výživné od jeho biologického otca a ani sama sebe príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke v zmysle § 74 ZoR. Súd prvej inštancie preto správne v ods. 20. preskúmaného rozsudku skonštatoval, že za vzniknutú situáciu na strane matky bývalý manžel nenesie zodpovednosť. Tým súd nemal na mysli, že nenesie zodpovednosť za rozvrat manželstva, pri ktorom skonštatoval zavinenie oboch exmanželov, v tejto časti odôvodnenia teda nie je protirečenie, ako to tvrdí odvolateľka. Za popísanej situácie by zaviazanie bývalého manžela prispievať na výživu navrhovateľky bolo aj podľa názoru odvolacieho súdu v príkrom rozpore s dobrými mravmi a nezodpovedalo by požiadavke spravodlivého a vyváženého usporiadania vzťahu medzi účastníkmi. Keďže do 30. apríla 2018 navrhovateľka poberala materský príspevok vo výške 915,- Eur, ktorý postačoval na krytie jej nákladov, do tohto obdobia navyiac nebol ani splnený zákonný predpoklad pre priznanie výživného, keďže nespĺňala podmienku, že nie je schopná sama sa živiť. Vzhľadom na uvedené bolo dôvodným, aby bol návrh navrhovateľky ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnutý, ako správne postupoval prvoinštančný súd.

20. K jednotlivjej odvolacej argumentácii navrhovateľky, ktorú považoval za relevantnú, odvolací súd dodáva, že pre posúdenie príčin rozvratu manželstva nie je rozhodujúce, ktorý z manželov podal návrh na rozvod, nie je ani významné ktorému z manželov sa dieťa z mimomanželského vzťahu narodilo ako prvé, keď obaja sa v priebehu manželstva nepochybne dopustili nevery. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľky, že odporca porušil dobré mravy, ak sa nevzdal práva na podanie odvolania proti výroku o rozvode manželstva, ani ak nesúhlasil s menom pre maloletú L., uplatnil si tým len zákonné

práva účastníka konania. Otázka, či riadne a včas platí výživné na maloletú U. s týmto konaním nesúvisí a je riešiteľná zákonnými cestami. Navrhovateľka sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 15.11.2017 domáhala určenia príspevku na rozvedenú manželku (bez určenia počiatku výživného), súd preto musel riešiť splnenie podmienok pre priznanie príspevku za celý čas od podania návrhu. Preto bolo dôvodným zohľadňovať, že do 30.4.2018 mala vyšší príjem, keď poberala materský príspevok 915,- Eur mesačne, čím nespĺňala podmienku § 72 ZoR, že nebola schopná sama sa živiť. Na tom nič nemení žalobkyňou poukázané ust. § 217 ods. 1 CSP, podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku neprijal záver, ako to tvrdí odvolateľka, že pokiaľ navrhovateľka dostáva od rozvedeného manžela výživné na maloletú nemá nárok na príspevok na výživu rozvedenej manželky. Neobstojí ani argumentácia odvolateľky, že podľa súdu prvej inštancie vo vzťahu k predmetu konania sociálna situácia navrhovateľky je dobrá a vo vzťahu k náhrade trov konania už nie, keďže súd prvej inštancie v odôvodnení preskúmaného rozsudku nekonštatuje, že sociálna situácia navrhovateľky je dobrá, naopak konštatuje, že od 1.5.2018 nie je schopná sama sa živiť a preto by v zásade mala nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela, ale keďže jeho priznanie by bolo v zmysle § 75 ods. 2 ZoR v rozpore s dobrými mravmi, súd toto výživné nemohol priznať.

21. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. ako vecne správny s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

22. Súd prvej inštancie pochybil iba v tom, že v konaní podľa zák. č. 161/2015 Z.z. - Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), rozhodol o náhrade trov konania nesprávne podľa ustanovení zák. č. 160/2015 Z.z. - Civilného sporového poriadku (CSP).

23. V zmysle § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

24. V zmysle § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

25. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

26. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Keďže s poukazom na vyššie citované ustanovenia vzhľadom na okolnosti prípadu sa nejavilo byť spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov, bolo dôvodným rozhodnúť o náhrade trov konania v súlade s cit. ust. § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nebude priznaný.

28. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. formálne zmenil tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného konania.

29. Vo výroku III. s poukazom tiež na vyššie uvedené rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

30. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).